

**ANYKŠČIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
TARYBA**

**SPRENDIMAS
DĖL ETIKOS KOMISIJOS SUDARYMO IR JOS NUOSTATŲ PATVIRTINIMO**

2019 m. gegužės 23 d., Nr. 1-TS-200
Anykščiai

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 15 straipsnio 1 ir 6 dalimis, 16 straipsnio 2 dalies 6 punktu, Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 6 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Anykščių rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento, patvirtinto Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2015 m. kovo 26 d. sprendimu Nr. 1-TS-88 „Dėl Anykščių rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento patvirtinimo“ 184, 189 punktais, atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 15 straipsnio 6¹ dalį, Anykščių rajono savivaldybės tarybos opozicijos 2019 m. gegužės 15 d. siūlymą ir Anykščių rajono savivaldybės mero 2019 m. gegužės 17 d. potvarkį Nr. 1-MP-21 „Dėl Etikos komisijos pirmininko kandidatūros“, į Anykščių Šv. Apaštalo evangelisto Mato parapijos 2019 m. gegužės 10 d. įgaliojimą, Rolando Lančicko sutikimą, Anykščių rajono savivaldybės taryba **n u s p r e n d ž i a**:

1. Sudaryti Savivaldybės tarybos 2019-2023 metų kadencijos įgaliojimų laikui šios sudėties Etikos komisiją:

1.1. Petras Baniulis, visuomenės atstovas, įgaliotas Anykščių Šv. Apaštalo evangelisto Mato parapijos;

1.2. Dalia Kazlauskienė, Tarybos narė;

1.3. Donatas Krikštaponis, Tarybos narys;

1.4. Zita Karaliūnienė, Janydžių seniūnaitijos seniūnaitė (jai sutikus);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [1-TS-363](#), 2019-12-30, paskelbta TAR 2020-02-03, i. k. 2020-02341

1.5. Dangira Nefienė, Tarybos narė;

1.6. Irma Smalskienė, Tarybos narė;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [1-TS-43](#), 2020-02-27, paskelbta TAR 2020-02-28, i. k. 2020-04404

2. Paskirti Etikos komisijos pirmininku Anykščių rajono savivaldybės tarybos narę Dangirą Nefienę.

3. Patvirtinti Etikos komisijos nuostatus (pridedama).

4. Pripažinti netekusiu galios Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2015 m. gegužės 28 d. sprendimą Nr. 1-TS-169 „Dėl Etikos komisijos sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“.

Šis sprendimas yra skelbiamas Teisės aktų registre.

Meras

Sigutis Obelevičius

ETIKOS KOMISIJOS NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šie Etikos komisijos nuostatai (toliau – Nuostatai) nustato Etikos komisijos (toliau – Komisija) sudarymą, darbo organizavimą, komisijos funkcijas, etikos pažeidimų tyrimą, sprendimų priėmimo tvarką.
2. Komisijos paskirtis – Anykščių rajono savivaldybės tarybos narių elgesio, kuriuo pažeidžiami Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekse nustatyti valstybės politikų elgesio principai ir nuostatos, kiti įstatymai ir teisės aktai, reglamentuojantys valstybės politikų veiklą, Anykščių rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamentas, tyrimas.
3. Komisija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodeksu, Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymu, Anykščių rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamentu ir šiais Nuostatais.
4. Komisijos darbas grindžiamas kolegialiu klausimų svarstymu, teisėtumo principu, asmenine Etikos komisijos narių atsakomybe.

II SKYRIUS KOMISIJOS SUDARYMAS

5. Komisija sudaroma Tarybos sprendimu Tarybos įgaliojimų laikui.
6. Komisijos nariais gali būti Tarybos nariai, valstybės tarnautojai, ekspertai, gyvenamųjų vietovių bendruomenių atstovai – seniūnaičiai, išplėstinės seniūnaičių sueigos deleguoti atstovai, visuomenės atstovai (Lietuvos Respublikoje įregistruotų viešųjų juridinių asmenų, išskyrus valstybės ar savivaldybės institucijas ar įstaigas, įgalioti atstovai), bendruomeninių organizacijų atstovai, kiti savivaldybės gyventojai. Seniūnaičiai arba seniūnaičiai ir visuomenės atstovai turi sudaryti ne mažiau kaip 1/3 Komisijos narių.
7. Taryba Komisijos pirmininką mero teikimu skiria iš Komisijos narių. Jeigu yra paskelbta Tarybos opozicija, Komisijos pirmininko kandidatūrą iš Komisijos narių meras teikia Savivaldybės tarybos opozicijos rašytiniu siūlymu, pasirašytu daugiau kaip pusės visų Tarybos opozicijos narių, reglamento nustatyta tvarka. Jeigu Tarybos opozicija nepasiūlo Komisijos pirmininko kandidatūros, Komisijos pirmininką iš Komisijos narių Taryba skiria mero teikimu.

III SKYRIUS

KOMISIJOS FUNKCIJOS

8. Komisija:

8.1. prižiūri, kaip Savivaldybės tarybos nariai laikosi Vietos savivaldos įstatymo, Valstybės politikų elgesio kodekso, Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo, Tarybos veiklos reglamento, kitų teisės aktų, reglamentuojančių Savivaldybės tarybos narių veiklą ir elgesį, reikalavimų;

8.2. analizuoja Savivaldybės tarybos narių nedalyvavimo Savivaldybės tarybos, komitetų ir komisijų posėdžiuose ir šio įstatymo nustatytų pareigų nevykdymo priežastis;

8.3. tiria ir priima sprendimus dėl Savivaldybės tarybos narių veiklos atitikties Vietos savivaldos įstatymo, Valstybės politikų elgesio kodekso, Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo, Tarybos veiklos reglamento, kitų teisės aktų, reglamentuojančių Savivaldybės tarybos narių veiklą ir elgesį, nuostatoms;

8.4. nagrinėja Savivaldybės bendruomenės narių, valstybės institucijų, gyvenamųjų vietovių bendruomenių ar bendruomeninių organizacijų atstovų siūlymus ir pastabas dėl Savivaldybės tarybos narių veiklos skaidrumo;

8.5. teikia Vyriausiajai rinkimų komisijai siūlymą dėl Savivaldybės tarybos nario įgaliojimų nutraukimo, jeigu šis Tarybos narys yra praleidęs iš eilės tris Savivaldybės tarybos posėdžius be pateisinamos priežasties.;

8.6. Tarybos narių, mero, savo iniciatyva teikia Tarybos nariams rekomendacijas dėl Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatų įgyvendinimo.

IV SKYRIUS

KOMISIJOS DARBO ORGANIZAVIMAS

9. Pagrindinė Komisijos veiklos forma yra posėdžiai. Komisija, veikdama pagal Nuostatų 8.2 ir 8.6 papunkčius, rengia posėdžius ne rečiau kaip kartą per mėnesį.

10. Posėdis laikomas teisėtu, jeigu jame dalyvauja daugiau kaip pusė Komisijos narių.

11. Komisijos narių dalyvavimas posėdyje yra privalomas, neatvykimas pateisinamas tik svarbia priežastimi.

12. Komisijos posėdžius šaukia, jų datą, laiką nustato ir darbotvarkę sudaro Komisijos pirmininkas arba, jam nesant, pirmininko pavaduotojas, kurį Etikos komisija išsirenka iš savo narių tarpo.

13. Komisijos pirmininkas (jo nesant – pavaduotojas):

- 13.1. pasirašo Komisijos protokolus ir sprendimus;
- 13.2. atstovauja Komisijai;
- 13.3. skiria Komisijos narį surinkti medžiagą ir parengti siūlymus pagal gautą informaciją apie politiko elgesio atitiktį Elgesio kodekso ir kitų teisės aktų normų reikalavimams;
- 13.4. Komisijos nariui be pateisinamos priežasties nedalyvavus Komisijos daugiau kaip trijuose posėdžiuose iš eilės, Komisijos pirmininkas turi teisę siūlyti Tarybai jį pakeisti kitu nariu ar atšaukti įgaliotą visuomenės atstovą;
- 13.5. prašo Anykščių rajono savivaldybės institucijų ir įstaigų, kitų institucijų ir įstaigų pateikti reikiamus dokumentus ir medžiagą, susijusią su vertinamu politiko elgesiu;
- 13.6. daro pranešimus Tarybos posėdžiuose Komisijos kompetencijos klausimais.
14. Komisijos pirmininko pavaduotojas atlieka Komisijos pirmininko pareigas, kai šis negali jų atlikti dėl laikino nedarbingumo, atostogų, išvykimo į tarnybinę komandiruotę ar kitų svarbių priežasčių.
15. Komisijos narys:
 - 15.1. dalyvauja Komisijos posėdžiuose. Jei Komisijos narys negali atvykti į posėdį, apie tai turi iš anksto pranešti Komisijos pirmininkui, o jo nesant – pavaduotojui, nurodydamas nedalyvavimo priežastį;
 - 15.2. Komisijos narys, dėl svarbių priežasčių negalintis dalyvauti Komisijos posėdyje, gali svarstomais klausimais raštu pateikti savo nuomonę, kuri turi būti paskelbta Komisijos posėdyje ir įrašyta į protokolą, tačiau ji neįskaitoma į balsavimo rezultatus;
 - 15.3. Komisijos pirmininko pavedimu renka medžiagą ir rengia siūlymus Komisijos posėdžiui;
 - 15.4. jei nesutinka su Komisijos sprendimu, turi teisę pareikšti savo nuomonę ir, jeigu tai nuomonei pritaria ne mažiau kaip du Komisijos nariai, reikalauti, kad ji būtų paskelbta kartu su Komisijos priimtu sprendimu;
 - 15.5. laiko paslapyje žinias ar duomenis, kuriuos sužinojo vykdydamas tyrimą, jeigu tokie duomenys ar žinios sudaro valstybės, komercinę, banko, tarnybos arba kitą įstatymų saugomą paslaptį;
 - 15.6. negali naudoti 15.5 papunktyje nurodytų duomenų ar žinių savo ar kitų asmenų naudai
16. Komisijos atsakingojo sekretoriaus pareigas atlieka Savivaldybės administracijos direktoriaus paskirtas valstybės tarnautojas, šios funkcijos įrašomos į jo pareigybės aprašymą. Jis nėra Komisijos narys.
17. Komisijos atsakingasis sekretorius:
 - 17.1. rašo Komisijos posėdžių protokolus;
 - 17.2. tvarko raštvedybą ir saugo Komisijos posėdžių dokumentus;

17.3. Komisijos pirmininko pavedimu teikia tretiesiems asmenims informaciją apie Komisijos priimtus sprendimus.

V SKYRIUS

ETIKOS PAŽEIDIMŲ TYRIMAS

18. Posėdžiai šaukiami esant bent vienam iš šių pagrindų:

18.1. fizinio ar juridinio asmens skundai, kreipimuisi ar pranešimui apie valstybės politiko galimai padarytą Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekse nustatytų valstybės politikų elgesio principų, nuostatų ar institucijos, kurioje politikas eina pareigas, veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose valstybės politikui nustatytų reikalavimų pažeidimą;

18.2. visuomenės informavimo priemonėse paskelbtai pagrįstai informacijai apie valstybės politiko galimai padarytą pažeidimą.

19. Politiko elgesio tyrimas pradedamas ne vėliau kaip per 10 (dešimt) dienų nuo šių Nuostatų 18 punkte nurodyto pagrindo atsiradimo.

20. Komisija tiria galimus pažeidimus, jeigu nuo jų padarymo praėjo ne daugiau kaip **vieneri** metai.

21. Anoniminiai skundai nenagrinėjami.

22. Komisija, gavusi šių Nuostatų 18 punkte nurodytą informaciją, priima šiuos sprendimus:

22.1. nenagrinėti informacijos, jeigu yra pasibaigęs šių Nuostatų 20 punkte nurodytas terminas;

22.2. pavesti Komisijos nariui pateikti numatomam posėdžiui gautos informacijos patikrinimo medžiagą ir parengti siūlymus Komisijai;

22.3. atlikti šių Nuostatų 24 punkte numatytus veiksmus.

23. Komisija per 3 (tris) darbo dienas nuo tyrimo pradžios surašo laisvos formos pranešimą, kuriuo informuoja politiką apie pradėtą jo elgesio tyrimą, jo teises, pateikia turimus duomenis apie padarytą pažeidimą ir prašo politiko iki pranešime nurodytos datos pateikti rašytinį paaiškinimą. Komisija pranešimą politikui įteikia asmeniškai arba išsiunčia paštu.

24. Komisija, atlikdama tyrimą, turi teisę:

24.1. apklausti valstybės politiką, kurio elgesys tiriamas, bei kitus asmenis, susijusius su valstybės politiko tiriamu elgesiu ar politine veikla;

24.2. apklausti skundo autorių ir išsiaiškinti apie jo žinomą informaciją apie valstybės politiko galimai padarytą Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekse nustatytų valstybės politikų elgesio principų, nuostatų ar institucijos, kurioje politikas eina pareigas, veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose valstybės politikui nustatytų reikalavimų pažeidimą;

24.3. teisės aktų nustatyta tvarka susipažinti su reikiamais dokumentais ir gauti jų nuorašus (kopijas) bei kitą tyrimui reikalingą informaciją;

24.4. prireikus išvykti į įvykio vietą;

24.5 pasitelkti specialistų.

25. Komisija, atlikusi tyrimą, ne vėliau kaip per 5 (penkias) darbo dienas nuo tyrimo pabaigos savo posėdyje įvertina tyrimo metu surinktus duomenis ir priima šių Nuostatų 37 punkte numatytus sprendimus.

26. Apie Komisijos posėdžio vietą ir laiką ne vėliau kaip prieš 5 (penkias) dienas iki posėdžio pradžios turi būti pranešta politikui. Jo neatvykimas į Komisijos posėdį ar paaiškinimo nepateikimas nekliudo Komisijai priimti sprendimą.

27. Komisijos posėdžiai paprastai yra vieši. Komisijos sprendimu gali būti rengiami uždari posėdžiai, kuriuose gali dalyvauti tik Komisijos pakviesti asmenys.

28. Komisijos sprendimus ir kitus dokumentus pasirašo Komisijos pirmininkas, jo nesant – Komisijos pirmininko pavaduotojas.

29. Komisijos pirmininkas arba jo pavedimu Komisijos narys pristato Komisijai gautą informaciją apie skundą, surinktą medžiagą, elgesio patikrinimo rezultatus, teikiamus siūlymus.

30. Politikas, kurio elgesys tiriamas, turi teisę:

30.1. teikti Komisijai paaiškinimus, prašymus ir įrodymus;

30.2. baigus tyrimą susipažinti su tyrimo metu surinkta medžiaga;

30.3. dalyvauti Komisijos posėdžiuose.

31. Politikas, teikiantis Komisijai paaiškinimus, negali būti verčiamas teikti paaiškinimus prieš save, savo šeimos narius ar artimuosius giminaičius.

32. Komisijos atliekamas pažeidimo tyrimas turi būti baigtas ne vėliau kaip per 30 (trisdešimt) dienų nuo tyrimo pradžios. Į šį terminą neįskaičiuojamas politiko laikinojo nedarbingumo, atostogų ar išvykimo į tarnybinę komandiruotę laikas. Prireikus Komisija gali pratęsti, bet ne ilgiau kaip dviem mėnesiams šiame punkte nustatytą tyrimo terminą.

33. Atlikdami tyrimą, Komisijos nariai privalo:

33.1 vadovautis Lietuvos Respublikos Konstitucija, įstatymais, kitais teisės aktais;

33.2. laikyti paslapyje duomenis ar žinias, kuriuos jie sužinojo vykdydami tyrimą, jeigu tokie duomenys ar žinios sudaro valstybės, komercinę, banko, tarnybos arba kitą įstatymų saugomą paslaptį;

33.3. nenaudoti 33.2 punkte nurodytų duomenų ar žinių asmeninei ar kitų asmenų naudai.

34. Kol Komisija nebaigia tyrimo, niekam neteikti jokios informacijos apie vykdomo tyrimo aplinkybes, su tyrimu susijusius asmenis, turimą medžiagą, duomenis.

35. Nuostatų 33.2. punkto nuostatos taikomos ir Komisiją aptarnaujantiems darbuotojams, ir pasitelktiems specialistams.

36. Komisijos posėdžio protokolą pasirašo posėdžio pirmininkas ir atsakingasis sekretorius.

VI SKYRIUS

ETIKOS KOMISIJOS SPRENDIMŲ PRIĖMIMAS

37. Komisija, atlikusi tyrimą, gali priimti šiuos sprendimus:

37.1. konstatuoti, kad valstybės politikas nepažeidė Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekse ar institucijos, kurioje jis eina pareigas, veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose ar kituose teisės aktuose nustatytų valstybės politiko elgesio principų ar reikalavimų;

37.2. konstatuoti, kad valstybės politikas pažeidė Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekse ar institucijos, kurioje jis eina pareigas, veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose ar kituose teisės aktuose nustatytus valstybės politiko elgesio principus ar reikalavimus;

37.3. rekomenduoti valstybės politikui suderinti savo elgesį ar veiklą su Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekse ar institucijos, kurioje valstybės politikas eina pareigas, veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose ar kituose teisės aktuose nustatytais valstybės politiko elgesio principais ar reikalavimais;

37.4. rekomenduoti viešai atsiprašyti;

37.5. įtarus esant nusikalstamos veikos požymių, perduoti medžiagą ikiteisminio tyrimo įstaigoms ar prokuratūrai.

38. Komisija gali nutraukti tyrimą, jeigu iki tyrimo pabaigos valstybės politikas savo elgesį ar veiklą pripažino neetiškais, nesuderinamais su savo pareigomis ar institucija, kurioje jis eina pareigas, ir dėl to viešai atsiprašė.

39. Apie Komisijos atliktą tyrimą ir priimtą sprendimą pranešama asmeniui, pateikusiam skundą Komisijai, valstybės politikui, dėl kurio yra priimtas sprendimas ir Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai. Komisijos sprendimai įforminami vadovaujantis Vyriausios tarnybinės etikos komisijos 2008 m. gruodžio 11 d. rezoliucija Nr. KS-117 „Dėl savivaldybių etikos komisijų sprendimų“.

40. Komisijos sprendimai priimami posėdyje dalyvaujančių komisijos narių balsų dauguma. Jei balsai pasiskirsto po lygiai, lemia posėdžio pirmininko balsas.

41. Pakartotiniai skundai apie galimą politiko padarytą pažeidimą nenagrinėjami, išskyrus atvejus, kai gautame skunde yra nurodomos naujos aplinkybės, kurios nebuvo ir negalėjo būti žinomos atlikto tyrimo metu, ir dėl to Komisijos priimtas sprendimas yra galimai neteisingas. Dėl pakartotinio tyrimo būtinumo sprendžia Komisija ne vėliau kaip per 10 (dešimt) dienų nuo tokio skundo gavimo. Komisijai nusprendus pradėti pakartotinį tyrimą, jis atliekamas pagal Nuostatuose bei Valstybės politikų kodekse nustatytas procedūras.

42. Komisijos sprendimai gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo sprendimo paskelbimo arba jo įteikimo valstybės politikui, dėl kurio priimtas sprendimas, dienos.

43. Komisijos priimti sprendimai yra vieši ir turi būti skelbiami Anykščių rajono savivaldybės interneto svetainėje.

VII SKYRIUS ATSAKOMYBĖ

44. Komisijos nariai, Komisiją aptarnaujantys darbuotojai ir pasitelkti specialistai už šiuose nuostatuose nustatytų funkcijų netinkamą atlikimą ar pareigų pažeidimą atsako įstatymų nustatyta tvarka.

VIII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

45. Politikas, sakydamas viešas kalbas, rašydamas straipsnius, bendraudamas su žiniasklaida, turi būti dalykiškas ir santūrus, savo mintis dėstyti suvokdamas, kad jos gali būti suprastos kaip Savivaldybės pozicija.

46. Po kiekvieno Komisijos posėdžio gali būti rengiamas pranešimas žiniasklaidai. Pranešimą raštu arba žodžiu pateikia tik Komisijos pirmininkas ar jo įgaliotas Komisijos narys ir tik tokį, kokį įgaliojo pateikti Komisija.

47. Informaciją apie Komisijos sprendimus žiniasklaidai teikia Komisijos pirmininkas arba jo įgaliotas Komisijos narys. Komisijos nariai, posėdyje pareiškę atskirąją nuomonę dėl tyrimo išvadų, turi teisę apie tai pateikti informaciją.

48. Teismuose ar kitose institucijose Komisijai atstovauja Komisijos pirmininkas arba Komisijos pirmininko įgaliotas Komisijos narys.

49. Komisija kasmet teikia Tarybai ataskaitą apie Elgesio kodekso ir kitų teisės aktų normų pažeidimus ir siūlymus dėl jų prevencijos

50. Šie Nuostatai gali būti keičiami Tarybos sprendimu.

Pakeitimai:

1.

Anykščių rajono savivaldybės taryba, Sprendimas

Nr. [1-TS-363](#), 2019-12-30, paskelbta TAR 2020-02-03, i. k. 2020-02341

Dėl Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2019 m. gegužės 23 d. sprendimo Nr. 1-TS-200 „Dėl Etikos komisijos sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Anykščių rajono savivaldybės taryba, Sprendimas

Nr. [1-TS-43](#), 2020-02-27, paskelbta TAR 2020-02-28, i. k. 2020-04404

Dėl Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2019 m. gegužės 23 d. sprendimo Nr. 1-TS-200 „Dėl Etikos komisijos sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo